

Beiteressursen – viktig for klima og norsk matsikkerhet

Camilla Risvoll

Nordland Kultursenter, Bodø

22 januar, 2020

Foto: C. Risvoll

Beiteressursen – stort potensiale for matproduksjon

- Beitedyr kan utnytte denne ressursen
- Men – er avhengig av vidstrakte beitearealer

Utfordringer knyttet til beitebruk i Nordland

- Mange og ofte sammensatte endringsprosesser
 - Klima (eks. ekstremvær, tørke, låste beiter)
 - Rovdyr
 - Inngrep (eks. vei/jernbane, gruvedrift, vind/vannkraft, hytter)
 - Menneskelig aktivitet (eks. turisme)
 - Institusjonelle faktorer som styring/forvaltning (eks rammevilkår, int. konvensjoner)

- Økt bruk av kraftfôr når tilgang på naturlig beite reduseres

Erfaringsbasert kunnskap og lokale forhold

- Behov for å se endringsprosesser i sammenheng
- Økt forståelse og innsikt i lokale forhold
- Inkludere ulike typer kunnskap
- Erfaringsbasert kunnskap opparbeides over tid og gjennom praksis
- Fare for å gå tapt ved store endringer i drift eller nedleggelse av bruk
- Ofte store forskjeller i f.eks. topografi, arealtilgang, rovdyrbestander, klima

Foto: C. Risvoll

Foto: Solfrid Moen

Hva er bondens erfaringer og opplevelse av risiko for egen evne til å bidra til matsikkerhet?

Foto: C. Risvoll

Foto: C. Risvoll

Beiteressursen **er** viktig for klima og norsk matsikkerhet

- Vi har store beiteområder i Nordland, med stort potensial for produksjon av mat og klær (eks. ull)
 - Forhindre tap av biologisk mangfold jf. FNs bærekraftsmål
 - Beiting i Norge er positivt for karbonbinding i jord, og mange insekter, planter og dyr er avhengige av arealer som det beites på
 - Men, mange barrierer reduserer tilgangen til beiter
 - Handler om matsikkerhet og anvendelse av lokale ressurser mot importert mat og langreist fôr, eks. soya fra Brasil og korn
- Det er i bunn og grunn et spørsmål om hva vi skal bruke jorda og landskapet til - skal vi ha norsk mat produsert der ressursene er?

